

Roadmap Eenheid van Taal 2018 - 2026

Aanbevelingen	Wat (voorgestelde acties)	Aard (type actie)	Door wie (mogelijke actiehouders)	Wanneer (uitvoeringsperiode)	Inspanning	Opbrengst (verwachte opbrengsten)
Navigatie instellen - 2018						
Informatieberaad stelt koers vast	1. Instemmen met roadmap Eenheid van Taal	1. Besluit/afpraak	Deelnemers aan het Informatieberaad Zorg	sept 2018	Deelnemers moeten hun achterban raadplegen	Aanvankelijk kleine opbrengsten; Regie op standaarden
Eerste aanleghavens - 2018-2020						
Sturen op implementatie zib's in 4 grote programma's	2. Volledige implementatie van de voorgeschreven zib's; toets implementatie zib's op volledigheid; 3. Doorontwikkeling van zib's waarin er nog geen EVT oplossing voorgeschreven wordt (voorbeeld zib 'Probleem'); daarna vaststellen; 4. Herimplementatie van de aangepaste zib's. 2. - Toets aangepaste zib's op implementatie EVT	2. Besluit/afpraak 3. Project/inhoudelijk 4. Besluit/afpraak	Programmamanagers VIPP, Medicatieproces 2.0, RadB, MedMij, NVZ, NFU, Patiëntenfederatie, Nictiz, * instellingen * leveranciers	2018-2020	Forse inspanning voor het aanpassen van de informatiesystemen en de daarin vastgelegde informatie. Ook de technische koppelingen moeten aangepast worden	Transparantie informatieuitwisseling; Rijk gevulde PGO's en patiëntenportalen met betekenisvolle gegevens; Regie op standaarden
Domeinen worden gefaciliteerd bij overstap op SNOMED CT/LOINC	5. Inventariseren welke domeinen in aanmerking (willen) komen voor directe overstap op SNOMED CT/LOINC; 6. Voorlichtingsbijeenkomsten organiseren; 7. Geactualiseerd white-paper publiceren over toepassing SNOMED CT	5. Informatievraag 6. Voorlichting/ondersteuning 7. Voorlichting/ondersteuning	VWS, Nictiz, RIVM	2019-2020	Grote variatie per domein	Overzicht van implementatie(on)mogelijkheden, bewustwording, voorlichtingsmateriaal
Uitbreiding patiëntvriendelijke termen	8. Inventariseren welke registratie categorieën (diagnose, verrichting, etc.) in aanmerking komen voor mapping naar patiëntvriendelijke termen; 9. Beginnen met een afgebakende set termen (bijv. anatomische termen)	8. Informatievraag 9. Project/inhoudelijk	Patiëntenfederatie, FMS, NFU, Nictiz, NVZ, V&VN	2018-2019	Vrij laag	Grote rijkdom aan patiëntvriendelijke termen gekoppeld aan termen van de zorgverlener. Rijk gevulde PGO's en patiëntenportalen met betekenisvolle gegevens.
EVT in overdracht binnen 1e lijn en tussen 1e en 2e lijn.	10. Identifieren van overdrachtsmomenten binnen 1e lijn en tussen 1e en 2e lijn die in aanmerking komen voor vergroten Eenheid van Taal; Eventueel inventariseren van lopende initiatieven hiervan. 11. Pilotprojecten opzetten en uitvoeren	10. Informatievraag 11. Project/inhoudelijk	NHG, LHV, KNMP, KNGF, GGZ-NL, NVZ, NFU	2018-2020	Aanzienlijk	Overzicht van implementatie(on)mogelijkheden, op basis van de pilotprojecten kan opgeschaald of bijgesteld worden
Onderhoudsdok 2018-2021						
<u>Instrumenteel</u>						
SNOMED CT en LOINC beschikbaar stellen als centraal woordenboek	12. Stel SNOMED CT in combinatie met LOINC beschikbaar als centraal woordenboek voor gebruik in het primaire proces. 13. Leg vast dat bij uitwisselen in de keten bij vastgestelde categorieën van gegevens (een standaard geënt op of gekoppeld aan) SNOMED CT/LOINC gebruikt moet worden. 14. Partijen die over willen gaan naar SNOMED CT/LOINC als terminologie moeten daarin gefaciliteerd worden. Zie ook 5. 15. Laat de resterende relevante SNOMED CT termen vertalen naar het Nederlands	12. Besluit/afpraak 13. Besluit/afpraak 14. Voorlichting/ondersteuning 15. Besluit/afpraak	Deelnemers Informatieberaad, VWS en Nictiz	Na vaststelling van roadmap (najaar 2018)	Forse inspanning, valt deels samen met het reguliere werk van Nictiz vwb het beschikbaar stellen van SNOMED CT	Regie op standaarden; Overzicht in implementatie(on)mogelijkheden; Complete vertaling van SNOMED CT in het Nederlands, heeft ook voordeel voor andere te vertalen classificaties en terminologieën,
Stel koppelingen beschikbaar tussen referentie terminologieën, codestelsels en classificaties die met publiek geld gefinancierd worden; Voor zover deze koppelingen er nog niet zijn, moeten ze gemaakt worden. Centrale woordenboek is SNOMED CT/LOINC; Bij het beheer van de koppelingen moeten gebruikers betrokken zijn.	16. Inventariseer welke koppelingen tussen registratiestandaarden in gebruik zijn; geef aan of er een link is met SNOMED CT/LOINC; 17. Koppelingen maken tussen 'ontbrekende' in gebruik zijnde terminologieën, codestelsels en classificaties 18. Inventariseer bij informatiemanagers van ziekenhuizen, leveranciers, etc. hoe (bijv. bestandsformat) zij koppelingen behoefte hebben voor implementatie in XIS; 19. Maak de koppelingen centraal beschikbaar en te downloaden (eventueel achter registratiescherm om latere updates toe te kunnen sturen) 20. Betrek gebruikers, wetenschappelijke verenigingen en SDO's bij de validatie van de koppelingen en het beheer ervan.	16. Informatievraag 17. Project/inhoudelijk 18. Informatievraag 19. Voorlichting/ondersteuning 20. Afstemming	RIVM, Nictiz, DHD, VZVZ, OIZ	2018-2020	Zeer forse inspanning, van veel verschillende partijen, vraagt om veel afstemming	Overzicht van actueel gebruik van SNOMED CT/LOINC en andere terminologieën, en de koppelingen daartussen; Verzameling van koppelingen tussen diverse terminologieën en SNOMED CT/LOINC, beschikbaar gesteld via bijvoorbeeld een portal of terminologieservice

Doorzettingskracht						
Toets in het Informatieboard alle nieuwe voorstellen aan de gedefinieerde punten op de horizon.	21. Toets in het Informatieboard, of onderliggende gremia, alle nieuwe voorstellen voor projecten, standaarden e.d. aan de grondplaat Eenheid van Taal. Indien er in het voorstel sprake is van standaardisatie van content dan moet het aan het uitgangspunten van Eenheid van Taal voldoen. 22. Vraag de Architectuurboard bij het afwegings- cq. toetsingskader de FAIR principes (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable) te incorporeren	21. Besluit/afspraken 22. Afstemming	Expertgroep standaardisatie; Architectuur board	2018-2019	Vrij laag	Regie op standaarden; Expertgroep standaardisatie en architectuur board brengen advies uit of nieuwe voorstellen voldoen aan de uitgangspunten van Eenheid van Taal
Maak Eenheid van Taal een centraal thema binnen het Informatieboard; het loopt als rode draad door de vier grote programma's heen. Stuur op het (juist) gebruik van zib's, ook buiten de grote programma's om.	23. Onderzoek of Eenheid van Taal als focus of thema aan het programma Registratie aan de Bron toegevoegd kan worden; organiseer/faciliteer middelen; 24. Maak gebruik van zib's minder vrijblijvend, ook buiten de grote programma's om (zie ook 1. en 2.).	23. Informatievraag 24. Besluit/afspraken	VWS, Deelnemers Informatieboard, NFU, NVZ, Nictiz	2018-2019	Vrij laag	Regie op standaarden
Richt een plek in waar Eenheid van Taal initiatieven geshowcased kunnen worden; voordeel daarvan is dat alleen gemotiveerde partijen dat zullen doen. Beloon lef! - Goede voorbeelden doen volgen: leer van kleine initiatieven. Schaal op indien mogelijk; stel bij indien noodzakelijk.	25. Verzamel succesvolle voorbeelden van Eenheid van Taal toepassingen; stel informatie hierover centraal beschikbaar inclusief contactgegevens (26. Organiseer interoperabiliteit showcase events (zoals Weekconnect; Connectathon, maar ook MeetUp's) met focus op semantische interoperabiliteit	25. Informatievraag + Voorlichting/ondersteuning 26. Voorlichting/ondersteuning	VWS, Deelnemers Informatieboard	2019-2020	Vrij laag	Overzicht van implementatie(on)mogelijkheden, bewustwording, voorlichtingsmateriaal
Inzicht						
Vergroot het inzicht in Eenheid van Taal (onbegrip/onwetendheid in het veld te verkleinen);	27. Zoek binnen geïnteresseerde koepelorganisaties en beroepsgroepen Eenheid van Taal ambassadeurs; zij kunnen voorlichten en nut van Eenheid van Taal verder propageren in hun achterban; Zie ook 4. en 5. 28. Subsidieaanvragen worden getoetst of ze voldoen aan EvT principes	27. Informatievraag + Voorlichting/ondersteuning 28. Afstemming	Deelnemers Informatieboard, Kerngroep, Expertcommunities	2018	Vrij laag	Groep EvT ambassadeurs die ingezet kunnen worden;
Adresseer de kritiekpunten op Eenheid van Taal	29. Faciliteer onderzoek naar mogelijkheden om binnen bestaande registratie structuren het verlies aan context informatie op te vangen (denk aan zib's) 30. Maak het belangenveld rondom Eenheid van Taal transparant; maak een overzicht van semantische standaarden in gebruik in Nederland, inclusief hun use cases, achterliggende business modellen en eventuele subsidies. Zie ook 16 en 33. 31. Spreek (standaardisatie) organisaties aan op hun gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de informatievoorziening in de zorg	29. Project/inhoudelijk 30. Project/inhoudelijk 31. Besluit/afspraken	Nictiz, RIVM, VWS, deelnemers Informatieboard	2019	Vrij laag	Uitgebreid overzicht van in gebruik zijnde semantische standaarden en hun use cases en financieringsstructuren; Bewustwording
Wetenschappelijke verenigingen						
Actievere rol voor wetenschappelijke verenigingen	31. Wetenschappelijke verenigingen (en andere gebruikers) verlangen van kwaliteitsregisters en softwareleveranciers dat standaarden van de grondplaat - hun vaktaal ingebouwd worden; Zie ook 19.	31. Afstemming	FMS, wetenschappelijke verenigingen, zorginstellingen, VZVZ, OIZ	2019-2020	Vrij laag	Gebruikersoverleg met zorgprofessionals en leveranciers
Samenwerking tussen standaarden/standaardisatie organisaties						
Er zijn veel standaardorganisaties. We zien internationaal dat steeds meer standaarden samenwerken en sommige opgaan in de grote standaarden SNOMED CT en LOINC (Orphanet, CPT, Radlex). In Nederland ligt verdergaande samenwerking voor de hand. Door de verschillende business modellen van standaarden is dit niet gemakkelijk. Ministerie VWS die SNOMED CT en ICD-10 al financiert kan bij andere standaarden op meer samenwerking aandringen en daar, indien noodzakelijk, ook financiële consequenties aan verbinden.	32. Stimuleer/faciliteer samenwerking tussen standaardisatie organisaties, zoals SDO-NL; kennis van en ervaring met terminologie en classificatiestandaarden is vrij zeldzaam en erg versnipperd. Stimuleer dat deze mensen samenwerken om zo aan schaalvergroting te kunnen doen; 33. Maak een overzicht van de semantische standaarden incl. business modellen en eventuele (onderzoeks)subsidies van diverse partijen. Zie ook 16 en 30.	32. Afstemming 33. Project/inhoudelijk	VWS, Expertgroep standaardisatie; SDO-NL	2018-2019	Matig	Op peil houden van kennis en expertise van verschillende terminologieën en achterliggende theorieën, actieve uitwisseling van kennis en ervaring; Uitgebreid overzicht van in gebruik zijnde semantische standaarden en hun use cases en financieringsstructuren;

Leveranciers							
Implementatie van Eenheid van Taal kan niet zonder de softwareleveranciers. Het aanpassen van software zodat het ook met gedeelde woordenboeken om kan aan (de basisplaat) is een investering. Lang niet alle leveranciers zullen (meteen) baat hebben bij implementatie van internationale standaarden of innovatieve mogelijkheden, zoals AI, die eerder binnen bereik komen.	34. Gebruikersgroepen (zoals zorginstellingen) en leveranciers gaan samen in overleg over (on)mogelijkheden vwb lokale toepassing van semantische interoperabiliteit, en gewenste/beschikbare implementatie-ondersteuning; 35. Leveranciers kunnen door subsidies gestimuleerd worden te investeren; 36. Middels regelgeving die voorschrijft dat standaarden van de basisplaat gebruikt moeten worden bij uitwisseling in de keten (zie ook 14.) is het ook mogelijk de leveranciers de nodige aanpassingen te laten maken. Zie ook 29 en 38	34. Afstemming 35. Besluit/afpraak 36. Besluit/afpraak 37. Afstemming	Zorginstellingen, OIZ, VZVZ, Nictiz, ministeries van VWS en EZ	2019	Zeer forse inspanning, vereist veel afstemmingsoverleg van veel verschillende partijen	Leveranciers passen hun producten aan; Eenheid van Taal implementatie wordt aantrekkelijker voor innovatieve toepassingen	

Terminologie service							
Om leveranciers te faciliteren bij de overgang naar Eenheid van Taal valt te overwegen een nationale terminologieservice beschikbaar te maken. Met een terminologieservice kunnen leveranciers in de overgangsfase mappings tussen standaarden ophalen om zo zorginformatie te kunnen versturen (primair proces) of om te verwerken (secundair proces).	38. Onderzoek de mogelijkheid / wenselijkheid van een terminologieservice waarmee leveranciers en andere gebruikers standaarden en mappings tussen standaarden kunnen ophalen om zo zorginformatie te kunnen versturen (primair proces) of om te verwerken (secundair proces).	38. Informatievraag	Nictiz, RIVM	2019	Vrij laag	(Kort) adviesrapport met conclusie over haalbaarheid en wenselijkheid onder (mogelijke) gebruikers	

Kwaliteitssysteem							
Onderzoek of Eenheid van Taal onderdeel kan worden van het kwaliteitssysteem in de zorg.	39. Onderzoek of er draagvlak is om semantische interoperabiliteit deel uit te laten maken van kwaliteitssystemen in de zorg; 40. Onderzoek de mogelijkheid partijen een inspanningsverplichting voor wat betreft Eenheid van Taal op te leggen: -Zou het bijvoorbeeld deel uit kunnen gaan maken van een NEN norm? Dossievoering in de gezondheidszorg N7510. -Een andere mogelijkheid is de verplichting om in elke informatiestandaard verplicht een paragraaf over Eenheid van Taal op te nemen. -Leveranciers kunnen aan kwaliteitseisen gehouden worden door het aantonen van de semantische interoperabiliteit van een toepassing; aantonen dat het werkt zoals de leverancier zegt.	39. Informatievraag 40. Informatievraag	NEN, ZIN, Nictiz, RIVM, IGJ	2019-2020	Aanzienlijk, hier is naat juridisch onderzoek ook veel afstemmingsoverleg voor nodig.	Advies over of en hoe Eenheid van Taal in kwaliteitssystemen een plaats kan krijgen	

Eerste punt in zicht - 2020-2022

Evaluatie							
Overgang ontwikkel-/realisatiefase naar beheerfase grondplaat (voor Eenheid van Taal toepassingen gericht op het primaire proces): evaluatiemoment	41. Onderzoek per zorgdomein wat stavaza is vwb implementatie Eenheid van Taal; 42. Onderzoek eerste opbrengsten Eenheid van Taal (zoals geschetst in de kolom baten) bij de early adopters en andere Eenheid van Taal toepassingen; 43. Inventariseer zorgonderdelen waar opgeschaald kan worden of bijgesteld moet worden.	41. Informatievraag 42. Informatievraag 43. Informatievraag	VWS / Informatieberaad	2021	Forse inspanning	Grootschalig evaluatie onderzoek	

Koers verlegd; tweede punt op horizon - 2023-2025

Op weg naar betere benchmarking							
Implementatie van de WHO familie van internationale classificaties als semantische interoperabiliteitsstandaard voor het produceren van vergelijkbare gegevens uit het secundaire proces.	44. Valideren van de koppelingen tussen grondplaat terminologieën en de relevante WHO classificaties (indien nog nodig); zie ook 17. 45. Gebruikers voorlichten en ondersteunen bij het duaal gebruik van de grondplaat in het primaire proces en de WHO classificaties voor afleiding tbv het secundaire proces; 46. Beheerssysteem opstellen voor onderhoud aan bovengenoemde koppelingen; formuleren wanneer en hoe vaak koppelingen kunnen wijzigen (voor classificaties is stabiliteit belangrijk); 47. Up-to-date houden van de verschillende WHO classificaties (codes en vertaling)	44. Project/inhoudelijk + afstemming 45. Voorlichting/ondersteuning 46. Afstemming 47. Project/inhoudelijk	Wetenschappelijke verenigingen, Nictiz, DHD, RIVM	2023-2025	Forse inspanning voor het valideren van de koppelingen--> rol wetenschappelijke verenigingen; Forse inspanning voor het opzetten van een beheerssysteem van de koppelingen; Up to date houden van verschillende WHO classificaties: gebeurt al in opdracht die bij RIVM ondergebracht is.	Actuele terminologieën + gevalideerde koppelingen daartussen, voorlichtingsbijeenkomsten, website waar de terminologieën en koppelingen doorzocht kunnen worden, en (aan de achterkant) ook onderhouden kunnen worden	